

DANI TAY BA KANLI INA

-Yürütmenin durdurulması talebidir.-

Davacılar : 1- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birli i (TMMOB - V.N.8760048935)
Vekilleri : Av. Ekin Öztürk Yılmaz - Av. Ferhat Çelepkolu

Vekilleri : 2- Türk Tabipleri Birli i (TTB-D.N.25211537)
: Av. Özgür Erba -
Farabi Sk. No:7/3 Çankaya/Ankara

Av. Hülya Yıldırım
Mithatpa a Cad. No:57/6 Kızılay Ankara

Davalılar : 1- Cumhuriyet Halk Partisi - ANKARA
2 - Özelleştirme İdaresi Başkanlığı - ANKARA

Konu : 17/3/2026 tarih ve 11079 sayılı Cumhuriyet Halk Partisi Kararının öncelikle yürütmesinin durdurulması ve yapılacak inceleme neticesinde iptali talebidir.

Y. Tarihi : 17/3/2026

Açıklamalar : 17/3/2026 tarih 33199 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 16/3/2026 tarih ve 11079 sayılı Cumhuriyet Halk Partisi kararı ile;

"Mülkiyetleri Maliye Hazinesi adına kayıtlı olan ve ekli listede belirtilen muhtelif (55 adet) taşınmazlar ile üzerindeki yapıların;

1) Özelleştirme kapsam ve programına alınmasına,

2) Satış, kiralama, gelir ortaklığı modeli ve diğerlerine göre diğer hukuki tasarruflar, mülkiyetin gayri ayni hakların tesisi veya diğer haklarının verilmesi yöntemlerinden biri ya da birkaçının birlikte uygulanarak özelleştirilmesine,

3) Özelleştirme işlemlerinin 31/12/2028 tarihine kadar tamamlanmasına,

4) Özelleştirilmesinden elde edilecek gelirin, giderler düşüldükten sonra Sağlık Bakanlığı tarafından yenileme yatırımları ve yeni sağlık tesislerinin finansmanında kullanılmak üzere Hazineye aktarılmasına,

4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi ile 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 8 inci maddesi gereğince karar verilmiştir."

Karar gerek esası gerek neticesi itibariyle a a da ayrıntısı ile ifade edilen nedenlerle Anayasada öngörülen temel ilke ve haklara, kamu yararına, Anayasanın 47. vd maddeleri ile 4046 sayılı Kanuna aykırılık talebidir. İncelemesinden iptali gerekmektedir.

EHLİYETLİK AÇIKLAMALAR

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birli i (TMMOB) dava ehliyeti hakkında:

Müvekkil Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birli i (TMMOB), Anayasanın 135. maddesi uyarınca 6235 sayılı Yasa ile kurulan kamu tüzel kişiliğindeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluudur.

Anayasaya paralel olarak 6235 sayılı Yasanın 1. maddesinde; "Türkiye sınırları içinde meslek ve sanatlarını icraya kanunen yetkili olup da mesleki faaliyette bulunan yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve mimarları temsil eden tüzel kişiliğe sahip Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birli i kurulmuştur.

Kamu kurumu niteli inde meslek kurulu u olan Birli in ve Odaların merkezi Ankara'dadır." düzenlemesi öngörümü tür.

Yasanın 2. maddesinde ise Birli in amaç ve görevleri arasında; *"b) Mühendislik ve mimarlık mesle i mensuplarının, mü terek ihtiyaçlarını kar ılamak, mesleki faaliyetlerini kolayla tırmak, mesle in genel menfaatlere uygun olarak geli mesini sa lamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ili kilerinde dürüstlü ü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli gördü ü bütün te ebbüs ve faaliyetlerde bulunmak;*

c) Meslek ve menfaatleriyle ilgili i lerde resmi makamlarla i birli i yaparak gerekli yardımlarda ve tekliflerde bulunmak, meslekle ilgili bütün mevzuatı normları, fenni arnameleri incelemek ve bunlar hakkındaki görü ve dü ünceleri ilgililere bildirmek" sayılmıştır.

Anayasanın 124. ve 6235 sayılı Yasanın 39. maddesi uyarınca 02.12.2002 tarih 24954 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlü e giren Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birli i Ana Yönetmeli inin 3. maddesinde de Anayasa ve 6235 sayılı Yasaya paralel olarak;

"b) Mühendislik ve mimarlık mesle i mensuplarının ortak gereksinmelerini kar ılamak, mesleki etkinlikleri kolayla tırmak, mesle in genel yararlarına uygun olarak geli mesini sa lamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halkla olan ili kilerinde dürüstlü ü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak; kamunun ve ülkenin çıkarlarının korunmasında, yurdun do al kaynaklarının bulunmasında, korunmasında ve i letilmesinde, çevre ve tarihi de erlerin ve kültürel mirasın korunmasında, tarımsal ve sınai üretimin artırılmasında, ülkenin sanatsal ve teknik kalkınmasında gerekli gördü ü tüm giri im ve etkinliklerde bulunmak

c) Meslek ve çıkarları ile ilgili i lerde, resmi makamlar ve öteki kurulu lar ile i birli i yaparak gerekli yardımlarda ve önerilerde bulunmak, meslekle ilgili bütün mevzuatı, normları, bilimsel arnameler, tip sözleşmeler ve bunlar gibi bütün bilimsel evrakı incelemek ve bunların de i tirilmesi, geli tirilmesi ya da yeniden konulması yolunda önerilerde bulunmak" müvekkil TMMOB'nin amaç ve görevleri arasında düzenlenmiştir.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümleri gözetildi inde müvekkil TMMOB'nin mühendislik ve mimarlık mesle i mensuplarının hak ve yetkilerini korumak, mesle in korunmasını ve geli mesini sa lamak, kamunun ve ülke çıkarlarının korunması için her türlü giri imde bulunmak ve nihayetinde kamu yararını sa lamakla görevli oldu u ku şüshesizdir.

Nitekim Danış tay dari Dava Dairelerin Kurulunun 2016/4537 esas 2017/4837 sayılı kararı ve benzer kararlarında da 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birli i Kanunu'nun 1. maddesinde, Birlik ve Odaların kamu kurumu niteli inde meslek kurulu ları oldu unun düzenlendi inden bahisle *Birli in, kamu yararını koruma görev ve yükümlülü ünün, kamu kurumu olmasının do al bir sonucu oldu u* vurgulanmaktadır.

Dava konusu Cumhuriyet kanı kararı ile özelle tirilmesine karar verilen araziler imar planları ile belirlenmi olan kentsel sosyal, teknik ve altyapı alanları niteli i ta ımakta olup; bu alanların azaltılması veya ortadan kaldırılması, donatı dengesi ile plan bütünlü ünü bozmakta ve imar mevzuatına aykırılık ta ımaktadır. Bu bakımdan Anayasa ve 6235 sayılı Yasa uyarınca meslektaş larını korumakla, mesle in geli mesini sa lamakla, ülkenin teknik kalkınması için giri imlerde bulunmakla ve kamu yararını korumakla yükümlü müvekkil TMMOB'nin; dava konusu i lemin iptali istemiyle i bu davayı açması Anayasa ve 6235 sayılı Yasa ile verilen görevler gere i zorunlu olmu tur.

Türk Tabipleri Birli i'nin (TTB) dava ehliyeti hakkında:

Türk Tabipleri Birli i 6023 sayılı Yasa ile kurulmu olup; Kanunun 1. maddesine göre tabipler arasında mesleki deontolojiyi ve dayanı mayı korumak ve meslek mensuplarının hak ve yararlarını korumak amacıyla kurulmu kamu kurumu niteli inde mesleki bir kurulu tur.

6023 sayılı Kanun'un 4. maddesinde Birli in görevleri sayılmı ; bu kapsamda sa lık hizmetlerinin geli tirilmesine katkı sa lamak, halk sa lı nı ilgilendiren konularda görü bildirmek ve gerekli giri imlerde bulunmak gibi yetki ve sorumluluklar açıkça düzenlenmi tir. Bu görevler, TTB'ye sa lık politikaları ve sa lık hizmetlerinin sunumuna etki eden idari i lemler kar ısında aktif bir görev yüklemektedir.

Sa lık alanındaki ta nımların özelle tirme kapsam ve programına alınması, sa lık hizmetlerinin örgütlenmesini ve sunum biçimini etkileyerek hekimlerin çalı ma ko ullarını, mesleki ba ımsızlıklarını ve sa lık hizmetinin kamusal niteli ini do rudan etkileyen bir i lem niteli indedir.

Ayrıca sa lık hizmetine tahsisli ta nımların özelle tirilmesi, ister atıl ister aktif durumda olsun, sa lık hizmetinin gelecekteki planlanması ve sunumu üzerinde de belirleyici sonuçlar do uracak olup; bu tür i lemler, kamu yararı ve toplum sa lı ı ile do rudan ba lantılıdır. TTB'nin yukarıda anılan kanuni görev ve yetkileri dikkate alındı ında, bu i lemlere kar ı yargı yoluna ba vurması, kanundan do an bir sorumlulu un gere i olarak de erlendirilmelidir.

Çünkü dava konusu karar ile kent merkezlerindeki sa lık kurum ve kurulu larının ta nımları, halkın sa lık hizmetine eri imi için gerekli olmalarına kar ın özelle tirilecek, hekimlerin ve di er sa lık çalı anlarının ehir merkezindeki bu sa lık kurulu larında çalı maları engellenecek ve tüm bunların yanında bu sa lık kurulu ları ile olu an kentlere özgü sa lık hizmeti sunumun hafızası ve hizmet sunum örgütlenmesi de zarar görecektir. Bu kapsamda kamu yararını do rudan ilgilendiren dava konusu i leme dair, Türk Tabipleri Birli i'ne Kanunla verilen görev kapsamında i bu davanın açılması zorunlu olmu tur.

ESASAL K N AÇIKLAMALAR:

1.) Dava konusu i lem yetki unsuru yönünden de hukuka uyarlık ta imamaktadır. Nitekim dava konusu kararda 4046 s.K. 3. Maddesi ile 703 sayılı KHK'nın Geçici 8. maddesi gere ince i lem tesis edildi i belirtilmi tir.

Kanunun 3. Maddesi Özelle tirme Yüksek Kurulunun görev ve yetkilerini düzenlemekte olup; *"Kanun'un 1. maddesinde sayılan kurulu ların özelle tirme kapsam ve programına alınmasına karar vermek; bu kurulu ların satı , kiralama, i letme hakkı devri, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve i in gere ine uygun sa ir hukuki tasarruflar ile devredilmelerine ili kin özelle tirme yöntemlerinden hangisi ile özelle tirilece ini belirlemek ve özelle tirme i lemlerinin tamamlanması için süre tespit etmek, Kurulu ların; satı , kiralama, i letme hakkı devri, mülkiyetin gayri ayni hakların tesisi ve i in gere ine uygun sa ir hukuki tasarruflar ile devredilmelerine ili kin özelle tirme yöntemlerinden hangisi ile özelle tirilece ini belirlemek"* ekindeki düzenleme ile özelle tirme uygulamalarında yetkili tek karar organı Özelle tirme Yüksek Kurulu olarak düzenlenmi tir.

Yine Yasanın 2. maddesinde "Yukarıda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda alınacak kararlarda öncelikler ile bunların tabi olacağı özelleştirme uygulamalarına ilişkin esas ve usuller kuruluların nitelikleri ve ülke ekonomisinin gerektirdiği artılar da dikkate alınarak Özelleştirme Yüksek Kurulunca belirlenir." düzenlemesi öngörülerek özelleştirme uygulamalarına ilişkin esas ve usullerin Özelleştirme Yüksek Kurulunca tesis edileceği kural altına alınmıştır.

703 s. KHK'nin Geçici 8. Maddesi ise "(1) Bu Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılan kanun ve kanun hükmünde kararnamelerle bakanlıklar ve kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde danışma kurulu, koordinasyon kurulu, değerlendirme komitesi ve benzer adlar altında yapısı ve görevleri düzenlenmiş olan kurul, komisyon, komite, çalışma grubu ve benzeri birimlerden; ilgili bakanlık ve kamu kurum ve kuruluşuna dair bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararnamesine aktarılmayanlara ait politika belirlemeye ilişkin görev ve yetkiler Cumhurbaşkanlığı politika kurullarına, bunların dışındaki görev ve yetkiler Cumhurbaşkanlığına veya yetkilendirilecek kurum ya da makama devredilmiştir" şeklinde düzenlenmiştir.

Cumhurbaşkanı Kararına dayanak gösterilen hükümler birlikte ele alındığında, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun "kurul" ibaresi ile korunduğu, görev ve yetkilerinin tanımlandığı görülmektedir. Diğer dayanak ise 2018 yılı için müstakbel dönemlikten sonra yetkilerin devredileceği idari yapılar göstermek amacıyla çıkarılan Kanun Hükmünde Kararname maddesidir.

703 sayılı KHK, 7142 sayılı Yetki Kanunuyla, 6771 sayılı Kanunla Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla Bakanlar Kuruluna verilen kanun hükmünde kararname (KHK) çıkarma yetkisine dayalı olarak yayımlandı. Anılan Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasıyla KHK çıkarma yetkisinin kapsamı; kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, tekilat, görev ve yetkilerinin düzenlenmesi, kanunlar ve KHK'larda yer alan tüzük, Bakanlar Kurulu, Ara Vekilleri Heyeti, Ara Vekilleri Heyeti kararı, Bakanlar Kurulu kararı, Bakanlar Kurulu yönetmeliği, hükümet, başbakan, başvekil, başbakanlık, başvekâlet, sıkıyönetim, nizamname, kanun tasarısı gibi bazı ibarelerin değiştirilmesi, yürürlükten kaldırılması veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin yeniden düzenlenmesi, mevcut başbakanlık, ilgili ve ilişkili kuruluşların başbakanlık ve ilgililerinin yeniden belirlenmesi, uygulama imkânı kalmayan kanun ve KHK'ların yürürlükten kaldırılması, kanun ve KHK'larda yer alan bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının kurulması, kaldırılması, görevleri, yetkileri, personeli ve tekilat yapısı ile merkez ve taraftaki tekilatlarının kurulması ve üst kademe kamu yöneticilerinin atanmaları ile görevlerine son verilmesine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesinin sağlanması, Cumhurbaşkanlığı'nın yürütme yetkisine ilişkin hususlara dair hükümlerin düzenlenmesi, ilgili hükümlerin değiştirilmesi veya yürürlükten kaldırılması konularıyla sınırlanmıştır.

7142 sayılı Kanunun genel gerekçesinde de Anayasa'da yapılan değişikliklerle parlamenter hükümet sistemi yerine Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildiğinden yeni hükümet sistemine geçiş için yapılan değişikliklerin ilgili kanunlarda bazı düzenlemelerin yapılmasını gerekli hâle getirdiği belirtilmiştir, bu kapsamda çıkarılacak KHK ile Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin gerektirdiği düzenlemelerin yapılmasının

öngörüldü ü ifade edilmi tir. Karara dayanak gösterilen Geçici 8. maddenin i aret etti i kurumsal ve yapısal de i iklikler genel olarak 1 ve 4 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile yapılmı tır. Davaya konu Karara ili kin yetkinin Cumhurbaşkanlığına ait oldu una dair açık bir düzenleme yapılmamakla birlikte Kanun'da "kurul" ibaresinin ve bu Kurul'un görev ve yetkilerinin halihazırda korundu u görölmektedir. Dolayısıyla yürütme organında yapılacak de i iklikler için geçi döneminin gösteren 703 sayılı KHK'nin Geçici 8. maddesinin aradan geçen 8 yılın ardından ba kaca bir düzenleme yapılmadı ı da göz önüne alındı ında dava konusu Kararın dayana ı olması olanaklı olmadı ından Karar yetki yönünden hukuka aykırıdır.

Öte yandan 703 sayılı KHK ile yürürlükten kaldırılan 4046 sayılı Kanun 3. maddesinin 1. fıkrası öyledir: "Başbakanın başkanlığında, Başbakanın belirleyece i dört bakandan olu an Özelleştirme Yüksek Kurulu (Kurul) kurulmu tur. Kurul, üyelerin tamamının katılımı ile toplanır ve kararları oybirli i ile alır. Kurulun sekretarya hizmetleri Özelleştirme Dairesi Başkanlığına yürütölür."

KHK'nin 85. maddesinin (f) bendiyle 4046 sayılı Kanun'un geçici 28. maddesinden sonra gelmek üzere geçici 29. madde eklenmi ve 703 sayılı KHK'nin yürürlü e girdi i tarih itibarıyla Özelleştirme Yüksek Kurulunca görölmekte olan i lerin Cumhurbaşkanlığı veya yetkilendirece i makam tarafından sonuçlandırılması öngörölmü tür. 4046 sayılı Kanun'da özelleştirme i lemlerine ili kin usul ve esaslar düzenlenmi tir. Kanun'la, özelleştirme i lemlerinin gerçekleştirilmesi için Özelleştirme Yüksek Kurulu ve Özelleştirme Dairesi Başkanlığı olmak üzere iki ayrı organ kurulmu tur. Kanun'un 3. maddesinin ikinci fıkrasında Özelleştirme Yüksek Kurulunun görevleri sayılmı tır. Sonuç olarak özelleştirmede en yetkili organ Özelleştirme Yüksek Kuruludur. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine göre olu turulan yeni idari te kilat yapısına geçi sürecinde Özelleştirme Dairesinde de yapılandırmaya gidilmi tir. Bu kapsamda kamuya ait varlıkların özelleştirilmesi konusunda en yüksek merci olan Özelleştirme Yüksek Kurulu la vedilmi tir. 4046 sayılı Kanun'un 3. maddesinin birinci fıkrasında Başbakanın başkanlığında, Başbakanın belirleyece i dört bakandan olu an Özelleştirme Yüksek Kurulunun kurulması öngörölmekte iken anılan fıkra 703 sayılı KHK'nin 85. maddesiyle yürürlükten kaldırılmı tır. Ayrıca, 4046 sayılı Kanun'da yer alan Özelleştirme Dairesi Başkanlığının kurulu ve görevlerini düzenleyen hükümler de yürürlükten kaldırılmı tır. Özelleştirme Dairesi Başkanlığının kurulu ve görevleri ile te kilat yapısı (4) numaralı CBK'nin 352 ila 357. maddelerinde yeniden düzenlenmi tir. Ancak kaldırılan Özelleştirme Yüksek Kurulu yerine yeni bir Kurul olu turulmamı tır. KHK'nin 85. maddesinin (f) bendiyle Kanun'a eklenen geçici 29. maddede ise Özelleştirme Yüksek Kurulunun la vedilmesinden sonraki geçi süreci düzenlenmi tir. Anılan maddede KHK'nin yürürlü e girdi i tarih itibarıyla Özelleştirme Yüksek Kurulunca görölmekte olan i lerin Cumhurbaşkanlığı veya yetkilendirece i makam tarafından sonuçlandırılması öngörölmü tür. Maddeye göre Özelleştirme Yüksek Kurulunun kaldırılmasından sonra Kurul tarafından görölmekte olan ancak Kurulunca vedildi i tarih itibarıyla henüz sonuçlandırılmamı i ve i lemler kural olarak Cumhurbaşkanlığı tarafından sonuçlandırılacaktır.

Nitekim düzenlemenin geçi dönemiyle sınırlı, Kurul'un la vedildi i tarihte elindeki i lerin tamamlanmasıyla sınırlı bir yetkiyi düzenledi ine dair Anayasal yorum içeren Anayasa Mahkemesinin 2018/117E.-2023/212K. sayılı kararında da "4046 sayılı Kanun'da

özelle tirme uygulamalarının genel ilkeleri ile mülga Özelle tirme Yüksek Kurulunun görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir. Kuralda ise Kurulun kapatıldığı tarihten itibaren yürürlükte olan görev ve yetkileri çerçevesinde sonuçlandırmak üzere yetkili makamı belirleme konusunda Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir. Söz konusu makam bu yetkiyi ancak Kanun'da belirtilen sınırlar dâhilinde ve Kurulun kapatıldığı tarihten itibaren yürürlükte olan ile sınırlı olarak kullanabilecektir. Dolayısıyla Cumhurbaşkanından yetkilendirilecek makama sınırları belirsiz bir yetki verilmesi söz konusu değildir.

Bu itibarla 4046 sayılı Kanun'da sayılan görev ve yetkiler kapsamında, Özelle tirme Yüksek Kurulunun kaldırıldığı tarihten itibaren yürürlükte olan görev ve yetkileri sonuçlandırmak üzere yetkili makamı belirleme konusunda Cumhurbaşkanına yetki veren kuralda herhangi bir belirsizlik bulunmamaktadır" denilmektedir.

Açıklanan çerçevede, mevcut ilintili mevzuat hükümleri birlikte ele alındığında, Cumhurbaşkanından özelle tirme kararı alma yetkisini gösteren ve bu kararın Cumhurbaşkanından Kararı ekindeki bir idari işlemle yapılmasına olanak sağlayan herhangi bir dayanak bulunmamaktadır.

Anayasa'nın 47. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca özelle tirmeye ilişkin esas ve usullerin kanun ile düzenlenmesi zorunlu olup 4046 s.K.'da Özelle tirme Yüksek Kurulu'na verilen görev ve yetkilerin Kurul'un yapısı yeniden oluşturuluncaya kadar bizzat hangi makam tarafından kullanılacağı konusunda açık bir kurala yer verilmemiştir.

Özelle tirme Yüksek Kurulu, Anayasanın amir hükmü gereği özel bir kanun ile kurulmuş olup, herhangi bir bakanlık ya da kamu kurum ve kuruluşu bünyesinde olan bir kurul niteliğinde olmadığından, Kurul'un 703 s. KHK'nin Geçici 8. maddesinde belirtilen "kurul" olarak değerlendirilmesi olanaklı değildir.

Bu bakımdan 4046 s.K. 3. maddesi ile 703 sayılı KHK'nin Geçici 8. Maddesi gereğince Cumhurbaşkanından tesis edilen karar öncelikle yetki ve yetkilendirme unsuru bakımından hukuka aykırılık taşımamaktadır.

2.) Dava konusu karar kapsamındaki alanların özelle tirmeye ilişkin hükümlere tabi tutulması Cumhuriyetin temel ilkelerine, sosyal devlet ilkesine, ya da ama ile maddi ve manevi varlığını geliştirmeye hakkına ve kamu yararına temelden aykırılık teşkil etmektedir. Söz konusu alanların özelle tirmeye konu edilmesine yönelik dava konusu işlemin iptali gerekmektedir.

Anayasanın "Devletle tirmeye ve özelle tirmeye" bakanlıklı 47. maddesinin 3 ve 4. fıkraları şöyledir: "(Ek fıkra: 13/8/1999-4446/1 md.) Devletin, kamu iktisadî teşebbüslerinin ve diğer kamu tüzelki kuruluşlerinin mülkiyetinde bulunan işletme ve varlıkların özelleştirilmesine ilişkin esas ve usuller kanunla gösterilir.

(Ek fıkra: 13/8/1999-4446/1 md.) Devlet, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelki kuruluşleri tarafından yürütülen yatırım ve hizmetlerden hangilerinin özel hukuk sözleşmeleri ile gerçek veya tüzelki kişilere yaptırılabilir veya devredilebilir kanunla belirlenir."

Karar ile her ne kadar mülkiyeti Maliye Hazinesine ait ta inmazlardan söz edilmekteyse de "özelle tirme" i lemine konu edilen ta inmazların büyük bölümünün sa lık hizmetine tahsisli ta inmazlar oldu u, kimilerinin atıl bırakılan devlet hastanelerinin ta inmazları oldukları görülmektedir. Özelle tirme Uygulamaları Hakkında Kanununun 1. maddesine göre "kurulu " olarak anılacak olanlar belirlenmi ve 1. fıkranın (A) bölümünde "d) Genel ve katma bütçeli idareler ile bunlara ba lı döner sermayeli kurulu ların ve kamu iktisadi te ebbüslerinden kamu iktisadi kurulu larının gördükleri kamu hizmetleri ile do rudan do ruya ilgili olmayan varlıklarının ve i tiraklerindeki paylarının", "f) Genel ve katma bütçeli idarelerle bunlara ba lı döner sermayeli kurulu ların, mal ve hizmet üretim birimleri ve varlıkları (baraj, gölet, otoyol, yataklı tedavi kurumları, limanlar ve benzeri di er mal ve hizmet üretim birimleri) ile bu Kanununun 35 inci maddesinin (B) fıkrasında belirtilen kamu iktisadi kurulu larının temel kurulu amaçlarına uygun mal ve hizmet üretim birimlerinin i letilmesi haklarının" ekonomide verimlilik artı ı, kamu giderlerinde azalma sa lamak, Hazineye ait ta inmazları de erlendirmek suretiyle kamuya gelir elde etmek gerekçelerinden birisi ile özelle tirilmelerine ili kin esaslar düzenlenmiştir.

Maddenin son fıkrasına göre "Genel ve katma bütçeli idarelerle bunlara ba lı döner sermayeli kurulu ların mal ve hizmet üretim birimleri ve varlıklarının (baraj, gölet, otoyol, yataklı tedavi kurumları, limanlar ve benzeri di er mal ve hizmet üretim birimleri) i letme haklarının verilmesi veya kiralanması ile kamu iktisadi te ebbüsleri arasında yer alan ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede tanımlanmı bulunan "kamu iktisadi kurulu larının ve bunların müessese, ba lı ortaklık, i letme, i letme birimleri ve varlıklarının, mülkiyetin devri di nda kalan yöntemler ile özelle tirilmesi bu Kanun hükümlerine tabidir. Ancak, bu kurulu ların mülkiyetinin devrine ili kin hususlar, kurulu ların gördükleri kamu hizmetinin esaslarına ve özelliklerine göre ayrı kanunlarla düzenlenir".

Kanunda özelle tirme yöntemlerinden hangisinin uygulanaca ına "Kurul" tarafından karar verilece i, i in mahiyetine uygun olarak bir yöntemin seçilebilece i belirlenmi tir. Oysa Kararda, "birkaç yöntemin birlikte uygulanabilece i" kabul edilmi se de buna ili kin bir yasal dayana ın da bulunmadı ı görülmektedir.

Anılan hükümler birlikte ele alındı ında, kamu sa lık hizmetine tahsisli alanların mülkiyetinin satı ına izin veren bir Kanuni dayanak olmadı ı görülmektedir. Kaldı ki Kanunda özelle tirme ile elde edilecek gelirlerin nasıl kullanılaca ı belirlenmi olup 10. maddedeki açık hükümde "De i ik üçüncü fıkrada: 29/6/2012-6338/8 md.) Özelle tirme Fonunun nakit fazlası, Fon tarafından Hazine ç Ödemeler Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır ve genel bütçenin (B) i aretli cetveline gelir kaydedilir. Özelle tirme Fonundan di er herhangi bir fona aktarma yapılmaz. Fonun hesap ve kullanım usul ve esasları ile fon bakiyelerinin nemalandırılmasına ili kin esas ve usuller idare tarafından hazırlanarak Kurulca onaylanacak yönetmelikle belirlenir" kuralı konulmu tur. Oysa Kararda elde edilecek gelirlerin Sa lık Bakanlı ı'na yenileme ve yatırım ihtiyaçları için aktarılaca ı kabul edilmektedir. Bu aktarıma olanak veren bir yasal düzenleme de bulunmamaktadır.

Kamuya ait varlık ve tesislerin özelle tirilmesine ili kin itirazlarımız saklı olmakla birlikte ifade etmek gerekir ki; dava konusu kararın hukuka uygunlu nunun de erlendirilmesinde, ta inmazın bulundu u yer, niteli i, fiili ve hukuki durumu ile imar

planlarında belli bir amaç için ayrılıp ayrılmadığının öncelikle ve özellikle gözetilmesi gerekmektedir.

Uydu görüntüleri ve imar planları üzerinden yapılan incelemede; özelleştirme kapsam ve programına alınan söz konusu taşınmazların büyük çoğunluğunun tapu niteliğinde sağlık tesisi ve buna ilişkin kullanımları (sağlık ocağı, sağlık yurdu, hastane, dispensar, rehabilitasyon merkezi, fizik tedavi merkezi, ssk hastanesi, lojman vb.) içermekte olup; büyük çoğunluğunun kamu kaynaklarıyla oluşturulmuş sağlık altyapısını temsil eden sağlık tesis alanlarına ilişkin olduğu görülmektedir. Bu bakımdan söz konusu alanlar planlama sürecinde toplumun temel gereksinimlerinin karşılanmasına ve Anayasa ve uluslararası metinlerde güvence altına alınan sağlıklı bir çevrede yaşam hakkının tesise yönelik ayrılan, sosyal devlet ve kamusal hizmetler bakımından temel önem taşıyan alanlardır.

Kent merkezlerinde yer alan, kamusal bir sağlık hizmetinin sunumu için halkın kolayca ulaşabileceği mevcut sağlık tesisleri ve arazilerin, finansman yaratmak amacıyla özelleştirilme konusu edilmesinde hukuka ve kamu yararına uyumlu bulunmamaktadır. Devlet hazinesine finansman sağlanmak isteniyor ise bu mevcut sağlık tesisi ve tesis alanlarının üstelik satışı, kira vb amaçlı yöntemleri de içerecek biçimde özelleştirilmesi suretiyle değil; kamusal ve etkili bir planlama suretiyle olmalıdır. Kamunun sağlık hakkına hizmet etmesi gereken alanların finansman kaynağı olarak görülmesinde hukuka uyumlu bulunmadığı açıktır.

Halkın kolaylıkla erişebileceği ve kamusal sağlık hizmetine ulaşabileceği alan ve yapılar mevcutken bunların sağlık hakkının yerine getirilebilmesine elverişli biçimde düzenlenmesi yerine mevcut yapıları yok ederek inşaat rantına yol açacak biçimde yeni tesisler amacıyla sağlık tesis alanlarının özelleştirilmesinde kamu yararından söz edilebilecek olanaklı değildir.

Nitekim örneğin; listenin ikinci sırasında yer alan Afyonkarahisar Emirdağ ilçesinde yer alan taşınmazda halihazırda Emirdağ Devlet Hastanesi, Aydın Efeler ilçesindeki parselde Adnan Menderes Üni. Diş Hekimliği Hastanesi ve Aydın Devlet Hastanesi, Bursa ili Nilüfer ilçesindeki parselde Nilüfer İlçe Sağlık Müdürlüğü ve KETEM binası, tapuda Verem Savaş Dispanseri olarak kayıtlı Bursa Yenişehirdeki parselde Aile Sağlığı Merkezi, Bursa Yıldırım'daki parselde Yıldırım İlçe Sağlık Müdürlüğü ve Yıldırım 1 Nolu Sağlık Hayat Merkezi, Eskişehir Odunpazarı'ndaki parselde Odunpazarı Yenidogan ASM ve Odunpazarı 9'olu ASH, İstanbul Tuzluca'daki parselde Tuzluca İlçe Devlet Hastanesi, İstanbul Ataşehir'deki parselde aile sağlığı merkezi, Kayseri Melikgazi ilçesindeki parselde Kayseri Eğitim ve Araştırma Hastanesi Ek Hizmet Binası, Mersin Akdeniz'deki parselde ASM, SHM ve İl Sağlık Müdürlüğü, Muğla Datça'daki parselde aile sağlığı merkezi ve toplum sağlığı merkezi, Samsun Bafra'daki parselde Bafra TSM ve İlçe Sağlık Müdürlüğü hizmet vermektedir.

Sağlık hizmetlerinin doğrudan yaşam hakkıyla bağlantılı olması, bu alanı "üstün kamu yararı" kapsamında değerlendirilmesi gereken temel bir kamu hizmeti haline getirmektedir. Etkin ve erişilebilir bir sağlık sistemi yalnızca birey ya da toplum sağlığını korumakla kalmaz; aynı zamanda ekonomik verimliliği artırır ve uzun vadede kamu harcamalarını azaltır. Özellikle salgın dönemlerinde açıkça görüldüğü üzere, halk sağlığı hizmetlerinin güçlü olması

kritik olup; bu hizmetin etkinli i, ancak kamusal bir planlama ve güçlü bir altyapı ile mümkündür. Bu tür hizmetlerin sürdürülebilirli i ise, sa lık hizmetlerine ayrımı fiziki alanların kamu kontrolünde kalmasına ba lıdır. Aksi takdirde, piyasa dinamikleri do rultusunda ekillenen bir sistemde bu hizmetlerin önceli i azalmaktadır.

Nitekim yargı içtihatlarında da sa lık hizmetlerinin bu ayrıcalıklı konumu açıkça kabul edilmekte; sa lık tesislerinin bulundu u alanların “özellikli” oldu u ve öncelikli korunması gerekti i vurgulanmaktadır. Çünkü sa lık hizmetleri, acil, ertelenemez ve ço u durumda alternatifsiz bir ihtiyaçtır. Bu ba lamda, dava konusu i lemin farklı bir kamu yararı sa ladı ı söylenemeyece i gibi bir kamu yararı tespitini kabul edecek olsak dahi farklı kamu yararlarının çatı tı ı durumlarda uygulanan “üstün kamu yararı” ilkesi gere i, sa lık hizmetlerinin korunması öncelikli kabul edilmelidir. Zira sa lık hizmetlerinde meydana gelecek bir aksama, geri dönü ü olmayan zararlara yol açabilecektir.

Sonuç olarak, sa lık hizmetlerine ayrımı ta ınmazların özelle tirilmesi; hem hukuki ilkelerle hem de kamu yararı anlayı ıyla ba da mamaktadır. Bu alanlar, yalnızca ekonomik de er ta ıyan mülkler de il, do rudan ya am hakkının ve toplum sa lı ının güvencesidir. Bu nedenle, söz konusu ta ınmazların korunması ve kamu eliyle i letilmeye devam edilmesi, sosyal devlet ilkesinin ve üstün kamu yararı anlayı ının bir gere i olarak zorunludur.

3.) Kararda kamu sa lık hizmetine tahsisli ta ınmazların Sa lık Bakanlı ının yenileme ve yatırım ihtiyaçlarını kar ılamak amacıyla özelle tirilmesi kabul edilmektedir. Yukarıda aktarıldı ı üzere, herhangi bir bakanlı ın genel bütçe ile yürütmesi gereken i ve i lemleri için gerekli kayna ın sa lanması amacıyla özelle tirme i lemi yapılması olanaklı de ildir. Kaldı ki halihazırda Sa lık Bakanlı ına tahsisli oldu u görülen ve kimilerinin üzerinde atıl bırakılmı da olsa sa lık kurulu ları bulunan ta ınmazların “yenileme” ve “yatırım” finansmanı amacıyla özelle tirilmesi, özelle tirme i lemlerine getirilen Anayasal ve yasal sınırlandırma ile çeli mektedir. Bunun dı ında Kanunda özel olarak “Kamu Hizmetlerinin Gördürülmesinin Özelle tirilmesi” ba lıklı 15. maddenin 2. fıkrasında “Genel ve katma bütçeli idarelerle bunlara ba lı döner sermayeli kurulu ların sadece tekel niteli indeki mal ve hizmet üretim faaliyetleri ile kamu iktisadi kurulu larının temel kurulu amaçlarına uygun mal ve hizmet üretim faaliyetleri imtiyaz addolunur. Bunların dı ındakiler imtiyaz sayılmaz. Bu madde gere ince imtiyaz sayılan faaliyetlerle ilgili olarak yapılacak anla ma ve sözleşmeler imtiyaz artla ma ve sözleşmeleri niteli inde olup, di er kanunların bu hususları düzenleyen özel hükümleri saklıdır. Bu madde gere ince i letme hakkı verilmesi, kiralama veya benzeri di er yöntemlerle kullanma hakkının devri süresi 49 yılı geçemez” düzenlemesi yapılmı tır.

Mevcut yapılanma ve mevzuat çerçevesinde hastaneler Sa lık Bakanlı ına ba lı döner sermaye i letme birimleri olarak kabul edilmektedir. Bu birimlerin “özelle tirilmesi” söz konusu oldu unda yapılacak i lemin “imtiyaz” olaca ı Kanun ile ifade edilerek çerçevesi çizilmi tir. Dolayısıyla Karar ile özelle tirme marifetiyle imtiyaz tesis edilip edilmedi i de belirsiz bırakılmı tır. Oysa tesis edilen idari i lemin niteli i ile buna uygulanacak hükümlerin farklılı ı nedeniyle kamu ta ınmazlarının satı ı, kamu hizmetiyle ilintili ta ınmazların ekonomiye kazandırılması ve imtiyaz tesisi tümüyle farklı i lemler olup her bir i lemin gere ine uygun yürütülmesi zorunludur. Dolayısıyla kamu hizmetine tahsisli ve yataklı sa lık

tesisi vasfındaki ta inmazların "özelle tirme" i lemine konu edilmesi nedeniyle i lem hukuka aykırı olup iptali gerekir.

Ayrıca ve yine ifade etmek gerekir ki sa lık tesis ve alanlarının hazineye gelir sa lamak için kamunun kullanımından çıkartılması kamusal bir sa lık hizmetinden ziyade halkın eri iminden uzak devasa sa lık komplekslerinin in ası ve içindeki i letmelerin yürütümünde görev alacak irketlerin menfaatine sonuç yaratmaktadır.

letme anlayı ı ile yaratılan ehir merkezinden uzak AVM tipi yapıların kamusal bir sa lık hizmetinin sunumunu kolayla tırmadı ı ya anan deneyimlerle ortadadır.

ehir hastaneleri modeli ile birlikte kent merkezinde yer alan, eri ilebilir ve kamusal hizmet sunan hastanelerin kapatılması sonucunda kent merkezlerindeki sa lık hizmet sunumu özel sektöre terk edilmi tir. Özelle tirme kapsam ve programına alınan 55 adet ta inmaz büyük ço unlu u yerle ik alanların merkezinde yer alan, eri ilebilir ve kamuya ait alanlardan olu maktadır. Söz konusu alanların özelle tirilmesi ile kamusal niteliklerini ve kamusal kullanımlarını kaybetmesi, kent merkezlerindeki sa lık hizmetleri sunumunun özel sektöre terk edilmesi sürecinin devamı niteli indedir. Kent merkezinde yer alan, eri ilebilir ve kamusal hizmet sunan sa lık alanları bulunmaması kent merkezlerindeki sa lık hizmetinin kamusal niteli inin kaybına yol açmakta ve sa lıklı bir çevrede ya ama ile maddi ve manevi varlı ını geli tirme hakkını ihlal etmektedir.

Bu bakımdan dava konusu özelle tirme kararı; kamu kaynaklarının ve kamu alanlarının tasfiyesi niteli ini ta ımaktadır.

Öte yandan özelle tirme i lemlerinden elde edilecek gelirin bir bakanlı a tahsis edilmesi, özgülenmesi Kanun hükmü gere ince olanaklı de ildir. Bunun dı ında bütçe yönteminin de i tirilmesinin ardından her bir varlık ve gider kalemi bir fonksiyon ile ili kilendirilmekte ve gider ile fonksiyonun ekonomik olarak takibinin yapılması hedeflenmektedir. Dolayısıyla özelle tirilmesine karar verilen ta inmazların bütçede sınıflandırmasında "tedavi edici hizmetler fonksiyonu" içinde yer aldı ı, bu ta inmazlar üzerindeki sa lık tesislerinin de bu hizmetin sunum alanları oldu u, dolayısıyla ta inmaz olarak ili kilendirildikleri fonksiyon ile ba larının korunup korunmadı ının göz önüne alınması zorunludur. Yapılan tespitlere göre özelle tirmesine karar verildi i duyurulan ta inmazların büyük bölümünün üzerinde halihazırda sa lık tesisi bulunmaktadır, ancak ta inmaz varlık olarak fonksiyonlarına uygun olarak kullanılmadı ı görülmektedir. Bu ta inmazların genel bütçeden aktarılan paylarla yenilenmesi zorunlu ve olanaklı iken özelle tirme i lemiyle kamu varlı ından çıkarılması bütçe gerekleri ile de uyumlu de ildir. Dolayısıyla idarenin karar alırken sınırlandırıldı ı hükümler nedeniyle takdir yetkisinin alanında bir belirsizlik olmaması, hukuk devleti ilkesinin gere i olup kamu sa lık tesislerinin özelle tirilmesi ve bu yolla elde edilen gelirin ba kaca sa lık tesislerinin yenilenmesi ve yapımında kullanılmasına dair karar alınmasına dair bütçeyle ilintili mevzuat bakımından da hukuka aykırılık bulundu u açıktır. Bütçe Kanunu niteli i gere i kamu hizmetlerinin yürütümünün temini için gereken gelirin toplanması ve payla tırılmasını göstermektedir. dare Bütçe Kanunu ile ba lı olup yıl içerisinde kaynak aktarılmasına dair yetki de Bütçe Kanunu ile verilmektedir. Dolayısıyla kamu kayna ının toplanması ve kullanılması temel

Anayasal bir hak olan bütçe hakkının tesisidir. Kamusal sabit sermaye yatırımı niteli inde, kamu sa lık hizmeti sunumuna tahsisli yataklı tedavi kurumları ile koruyucu sa lık hizmeti sunumuna tahsisli ta ınmazların bütçe ve Sa lık Bakanlığı için döner sermaye olanaklarıyla kar ılanması gerekli altyapı yatırımlarının finansmanının temini amacıyla özelle tirilmesi açıkça hukuka aykırıdır.

Ayrıca Hazineye Ait Ta ınmaz Malların De erlendirilmesi Ve Katma De er Vergisi Kanununda De i iklik Yapılması Hakkında Kanunun "Cumhurbaşkanı kararı ile tahsisin kaldırılması ve satı " baki 2. maddesine göre "Hazineye ait ta ınmazlardan, tahsisli olanların ekonomiye kazandırılması amacıyla tahsislerinin kaldırılmasına, Cumhurbaşkanınca da karar verilebilir. Bu ta ınmazların satı ı öncelikle yapılır. Mülkiyeti Hazineye veya kamu idarelerine ait olan ta ınmazlardan bir kamu idaresine tahsisli olan ancak başka bir kamu idaresince kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi için ihtiyaç duyulan ta ınmazlardan fiilen kamu hizmetlerinde kullanılanlar dâhil olmak üzere, hangi kamu idaresinin ta ınmaza daha çok ihtiyacının olduğunu belirlenmesi ve bunların tahsislerinin kaldırılarak ihtiyacı olan kamu idaresine tahsisi konusundaki idari uyu mazlıklarda nihai karar vermeye, Cumhurbaşkanı yetkilidir". Karar ile bu madde kapsamındaki yetkinin kullanılması yerine esasen yetki ve ekil bakımından açık hukuka aykırılık olu turulmasına karar ın özelle tirme i leminin tercih edildi i de görülmektedir. Dava konusu i lem sebep, konu ve amaç unsurları bakımından hukuka aykırıdır.

Netice itibariyle yukarıda mahiyet ve özellikleri özetlenen söz konusu ta ınmaz ve üzerlerindeki yapıların özelle tirmeye konu edilmesine yönelik dava konusu i lem konu, sebep ve amaç unsurları itibariyle hukuka aykırılık ta ımadı ından iptali gerekmektedir.

4.) Tüm bununla birlikte belirtmek gerekir ki, kamuya ait ve imar planlarında kamusal hizmetlere ayrılmı kentsel sosyal donatı alanlarının özelle tirilmesi ve muhtemel plan de i iklikleri sonucunda kamusal kullanımını yitirmesi; e itlik ilkesine ve kamu yararına aykırı olmakla birlikte ehircilik ilkeleri ile planlama ilke ve esaslarına da aykırıdır.

Zira imar planları ile belirlenmi olan kentsel sosyal, teknik ve altyapı alanlarının azaltılması veya ortadan kaldırılması donatı dengesi ile plan bütünlü ünü bozmakta ve imar mevzuatına aykırılık ta ımaktadır.

Dava konusu ta ınmazlar ise meri planlarda Sa lık Tesis Alanı, Resmi Kurum Alanı, Kentsel Hizmet Alanı benzeri kamusal kullanımlara ayrılmı alanlardır. Özelle tirme kapsam ve programına alınan söz konusu ta ınmazların büyük ço unlu unun tapu niteli i sa lık tesisi ve buna ili kin kullanımları (sa lık oca ı, sa lık yurdu, hastane, dispanser, rehabilitasyon merkezi, fizik tedavi merkezi, ssk hastanesi, lojman vb.) içermekte olup; büyük ço unlu unun kamu kaynaklarıyla olu turulmu sa lık altyapısını temsil eden sa lık tesis alanlarına ili kin oldu u görülmektedir. Bu bakımdan söz konusu alanlar planlama sürecinde toplumun temel gereksinimlerinin kar ılanmasına ve Anayasa ve uluslararası metinlerde güvence altına alınan sa lıklı bir çevrede yaşama hakkının tesise yönelik ayrılan, sosyal devlet ve kamusal hizmetler bakımından temel önem taşıyan alanlardır. Dolayısıyla azaltılması veya ortadan kaldırılması donatı dengesi ile plan bütünlü ünü bozmakta ve imar mevzuatını da ihlal etmektedir.

Bir kez daha özelleştirme kurumuna ve sağlık hizmetinin temel kamu hizmetine olması itibarıyla öncelikli niteliğindeki itirazlarımız saklı kalmakla, anılan taşınmazların özelleştirme kapsamına alınmasının ekonomik açıdan somut ve ölçülebilir bir fayda sağladığı ortaya konulmadığı gibi, bu işlemin önemli kamusal zararlar doğuracağı açıktır. Bu zararların tespit edilebilmesi için sosyal etki değerlendirilmesi yapılması gerektiği açık olmasına rağmen, anılan karardan böyle bir değerlendirilmenin yapılmadığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan, söz konusu taşınmazların büyük çoğunluğunun imar planlarında kamusal kullanımlara ayrılmış olduğu dikkate alındığında; özelleştirme kararlarının alınması sürecinde üst ve alt ölçekli plan kararlarıyla uyumun gözetilmediği, mekânsal bütünlük ilkesinin dikkate alınmadığı, planların öngördüğü nüfus kapasitesi ve kentsel kullanım dengesi açısından gerekli analizlerin yapılmadığı, mevcut yapılaşma ve doluluk oranları ile geleceğe yönelik planlama esaslarının değerlendirilmediği görülmektedir.

Bu durum, özelleştirme işlemlerinin ehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı çerçevesinde değil; bütüncül bir yaklaşım yerine parçacı ve mülkiyet odaklı bir anlayışla ele alındığını ortaya koymakta olup; kamu yararı ile bağdaşmamaktadır.

Yanısıra söz konusu alanların bir kısmı bağışta mülkiyetin hazineye özgülenmesine yönelik tesis edilen işlemler itibarıyla de hukuka aykırılık içermektedir. Nitekim bir kısım alanların bağışta hazineye devrinin hastane, verem araştırma merkezi vb. kurulmasına yönelik amaçlara özgüleştirildiği, bir kısmının yalnızca sağlık tesisi kurulması kararlaştırıldığı biçimde hazineye vakfedildiği bilinmektedir.

Kararda yer alan kimi taşınmazların Sağlık Bakanlığı tarafından kamu özel işbirliği finansman modeliyle ehil hastanesi yaptırılan illerdeki kapatılan hastaneler olduğu görülmektedir. Ehil hastaneleri, dönemin Yüksek Planlama Kurulu tarafından verilen ihale izniyle yaptırılmıştır. İhale izinlerinin "yaptırılacak hastanedeki yatak sayısı kadar mevcut hastanelerden yatak azaltılması veya kapatılması kaydıyla" verildiği görülmektedir. Öte yandan 6225 sayılı Yasayla Sağlık Bakanlığının elindeki hastanelerin TOK 'ye devrine olanak sağlayan düzenleme kabul edilmiştir.

Bu çerçevede yapılan ihalelerin artnamelerinde "kapatılan hastanelere ait taşınmazların ihaleyi alacak firmalara bedelsiz olarak otel, alışveriş merkezi ve rezidans yapmak üzere verileceğidir" dair hükmün Türk Tabipleri Birliği tarafından açılan davalarda Danıştay 13. Daire Başkanlığı tarafından yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiştir. Ardından 6428 sayılı Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İşbirliği Modeli ile Tesis Yaptırılması, Yenilenmesi Ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile "Mevcut hastane arazilerinin firmalara devrini öngören ihale artname ve sözleşmeleri uygulanmaz" düzenlemesi yapılmıştır. (https://www.ttb.org.tr/kollar/_sehirhastaneleri/makale_goster.php?Guid=3c071e3c-d9a4-11e7-9fad-23dff326e1f9)

Her ne kadar ehil hastanelerinin açılmasının ardından mevcut devlet hastanelerinin taşınmazlarına ilişkin uygulamada yeknesaklık bulunmasa da sağlık hizmeti ihtiyacındaki artış, yılda 1 milyardan fazla poliklinik hizmeti verilen sağlık hizmeti sunumunda çalı

durumdaki sağlık kurullarının kapatılmaması yönünde uygulama yapıldığı görülmektedir. Dolayısıyla ehil hastanelerinin açılmasının ardından kapatılan veya atıl bırakılan sağlık kurullarının, bağıca sağlık kurulları yapılabilmesi veya mevcutların yenilenmesini temine özelleştirilmesi, özelleştirme mevzuatı ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ile çelişmektedir.

Dava konusu ihale sözleşmesi konusu kamunun sağlık hakkına özgülenen tasarrufları da anlamsız kalmakta ve hukukun dolandırılması suretiyle sözleşmesi alanların özel haklarının mülkiyetine sunulmasına, amacı dışında kullanımına neden olmaktadır.

Belirtilen hususlar kararda da dava konusu kararın iptali gerekmektedir.

5.) Dava konusu karar 4046 s.K. da aykırılık taşımaktadır. Kanununun 1. maddesinde özelleştirilmenin hangi unsurlara ilişkin olabileceği ve hangi gerekçelere dayanabileceği sayılmıştır.

Dava konusu taşınmaz alanlar ise yukarıda da ifade edildiği üzere planlama sürecinde toplumun temel gereksinimlerinin karşılanmasına ve Anayasa ve uluslararası metinlerde güvence altına alınan sağlıkla ilgili bir çevrede yaşama hakkının tesise yönelik ayrılan, sosyal devlet ve kamusal hizmetler bakımından temel önem taşıyan alanlardır. Dolayısıyla niteliği itibarıyla özelleştirmeye konu edilebilecek alanlar değildir. Bu nitelikleri gerektiren ekonomide verimlilik artışı gibi gerekçelerle kamu hizmetlerinden ve alanlarından kopartılması, özelleştirme suretiyle kamusal niteliklerinin ortadan kaldırılması da hukuka aykırılık taşımaktadır.

Belirtilen hususlar kararda da dava konusu alanlara ilişkin olarak 4046 s.K. kapsamında ihale tesis edilmesinde hukuka aykırılık bulunmadığından da iptali gerekmektedir.

YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMİ HAKKINDA

Dava konusu karar yukarıda ayrıntısı ile ifade edildiği üzere açıkça hukuka aykırılık olup; uygulanması halinde kamu kaynak ve varlıklarının özel hak sahiplerine aktarılmasına neden olacak, hem kurulların hem de vatandaşların nezdinde etki ve sonuç doğuracak, kararın uygulanması ve ihalelerin sürdürülmesi halinde gerçekleştirilecek ihaleler giderilmesi olanaksız yahut çok zor etkiler doğuracaktır. Hukuka açıkça aykırılık dava konusu karar dolayısıyla ortaya çıkacak bu etkilerin gecikmeksizin durdurulması; dava konusu karara dayalı olarak gerçekleştirilecek ihalelerin de önlenmesine ve hukuka aykırılığın bastırılarak giderilerek kamu kaynaklarının da gereksiz israfını ortadan kaldıracaktır.

Özelleştirme uygulamalarına ilişkin açılan davalarda yargı yerlerince verilen iptal kararlarının, özelleştirme ihalelerinin gerçekleştirildiği bu bakımdan fiili imkansızlık olduğu ve benzeri gerekçelerle idarelerce uygulanmadığı da gözetildiğinde; yukarıda açıklanan gerekçelerle hukuka aykırılık olduğu açık olan dava konusu kararın uygulanması halinde telafisi imkansız yahut çok zor zararlara sebep olacağından gecikmeksizin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmesi gerekmektedir.

SONUÇ VE STEM : Dava dilekçemizde açıklanan sebepler ile resen gözetilecek nedenlerle; dava konusu i lemin yürütmesinin durdurulmasına ve neticeten iptaline, yargılama giderleri ve vekalet ücretinin davalı idare üzerinde bırakılmasına karar verilmesini vekaleten talep ederiz. 14/4/2026

Türk Tabipleri Birli i Vekilleri
Av. Hülya Yıldırım
(e-imzalıdır)

TMMOB Vekilleri
Av. Ekin Öztürk Yılmaz
(e-imzalıdır)

Ekler: Onanmı vekaletnameler
Dava konusu Cumhuriyet kanı kararı